

Fegyházra ítélik a nazarénusokat.

Akik még most sem fog-
nak hazájukért fegyvert.

(Saját tudósítónktól.) A mozgósítás első napjaiban ismételtelen elterjedt az a hír, hogy nazarénus katonákat, akik a bevonulás után vonakodtak fegyvert fogni, egyszerűen agyon lőttek. Hogy ezek a hírek tulzoltak, azt a most Temesvárról érkező jelentés mutatja.

A temesvári hadosztálybíró előtt tegnap **Brendusa** Sebestyén hadbíró-örnagv elnöklete alatt néhány nazarénusnak ügyét tárgyalták, akik vonakodtak fegyvert fogni. A vádat **Sebők** Kolos dr. százados-hadbíró képviselte.

Valamennyi vádlott magyar és német volt, ami annál feltűnőbb, mert tudvalevőleg a szekta délvidéken különösen a szerbek között hódított.

A bíróság előtt először egy alacsony, törékeny természetű rezervista jelenik meg, sötétbarna arcán ott a nazarénusok lemondása. Lesütött szemekkel áll meg a bíróság előtt. **Pethő** József a neve, 34 éves földmunkás, nagyszénási illetőségű, nős és öt gyermek atyja, nazarénus.

— Milyen valláshoz tartozott ezelőtt? — kérdi tőle az elnök.

— Evangelikus voltam.

A vádiratot olvassák föl előtte: Reserveinfanterist Josef Pethő augusztus másodikán vonult be Békéscsabán. Felebbvalójával szemben megtagadta az engedelmisséget, amennyiben vonakodott fegyverhez nyulni.

— Megértette a vádat és beismeri?

— Igen.

— Mióta nazaremus?

— Egy év óta!

— Felhozhat valamit védelmére?

— Semmit!

Ezután **Sebők** dr. vádló vádbeszédében kifejtette, hogy milyen nagy veszélyben van most a monarchia s a vádlott — akire nézve súlyosító körülmény, hogy nem is szerb, hanem magyar — vonakodik fegyvert fogni, a mikor látja, hogy testvérei mind fegyvert ragadnak. Kéri, hogy a katonai büntetőtörvénykönyv 145., 146. és 149. paragrafusa értelmében őt büntösnek mondva ki 5—10 évi fegyházra ítélik. A védő enyhítő körülménynek kéri betudni, hogy a vádlottnak vallása tiltja meg fegyvert fogni, továbbá büntetlen előéletét és a körülményt, hogy öt gyermek atyja.

A bíróság ezután rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet: **négy évi fegyházra** ítélte a nazaremust.

— Megértette az ítéletet? Megnyugszik?

— Megnyugszom! — feleli az, de azután halálsápadtan még egyszer megkérdi: Mennyi? Négy év?

— Igen! — hangzik a felelet s a nazaremus a szuronyos bakák közt lehorgasztott fejjel távozik a tárgyalóteremből.

Ugyanilyen formában folyik le a többi tárgyalás is. Nagy Károly huszonnégy éves sárhelyudvari-i legényt négy évre ítélték s megfosztották káplári rangjától. **Jenney** Imre sárhelyudvari-i tartalékos őrmestert szintén degradálták s ugyancsak négy évi fegyházra ítélték.

Román röpirat az oroszok ellen.

Az a rövid lélegzetű fellángolás, amelyet az orosz diplomácia egy darabig életben tudott tartani, ma már Romániában egészen kialudt. Saját érdekeik józan felismerése és a monarchia becsületes harca egy táborba hozta a románságot, még azokat is, akik a ruszofil politika első exponensei voltak.

Különösen figyelemreméltó egy kiválóbb ruszofil publicista megtérése, akinek most megjelent röpirata általános feltűnést keltett a Balkánon.

Boilla Gergely tanár adta ki e pár nap alatt hihetetlen népszerűséget szerzett könyvet, melynek címe: *Románia és Oroszország*.

Azzal kezdi a szerző, hogy egész életét annak szentelte, hogy gyűlöletet keltsen az osztrák-magyar monarchia és főként a magyarok ellen. Részt vett minden akcióban, amely arra irányult, hogy fellátsa Erdély románjait a magyarok ellen. Amikor azonban **Tisza** István gróf paktum-akcióját kezdte, egy kissé megtántorodott. Ha a magyarok, mint **Tisza** nyíltan akarja, komolyan megadják a románoknak faji, nyelvi és kulturális jogait, ha nem akarják őket fajuktól elszakítani, nincs ok a magyargyűlölet szítására. Annál kevésbé, mert ha a monarchia respektálja a románok faji jogait és a **Tisza** fellépése garancia is erre, ekkor nyilvánvaló, hogy nekik a szláv tengerben csak egy ellenségük van: *a szláv és csak egy barátjuk lehet: a germán és a magyar*. Ezek nem akarják őket elnyomni, de a szláv igen.

Nyilvánvaló, hogy Oroszország nem engedőket megerősödni, gyöngének akarja látni a román, hogy mint protektora, ha alkotmányos függetlenségét meg is tartja, *tényleg orosz fenhatóság alá hajtja őket*. Hogy mennyire lehet bizni az oroszban, arra nézve elmondja a hetvenhatodiki török-orosz háború tanulságát. Akkor is fölhasználták az oroszok a román hadsereget, de önállóan működni nem engedték. Csak július 19-én, amikor kikaptak az oroszok **Plevnán**, sürgönyözött **Károly** királynak a cárról, hogy „Jöj-ön segítségünkre, olyan feltételek mellett, amit akar. Lépje át a Dunát, minden kérését teljesítem. A kereszténység ügye veszedelmében.” És a derék románok átlépték a Dunát, győzelmet arattak győzelem után, ők foglalták el a **Grévíca** redutot, amikor az orosz már megverték.

Plevnánál, **Smaradnál** és **Videlinél** hullott a román vér és a cár halálából — *elvette Romániától Besszarábiát*, amit a párisi béke nekik adott. És hiába hivatkoztak e vére, nem kapták ezt vissza.

— Megint sürgönyöz hozzátok a *hazug cár*, megint mindent ígér *álnok ajka*, de ne higgyetek neki, mert *becsap, meglop, mint 1876-ban*. Bizzatok azokban, akiknek szentség a kimondott szó és akik nem kívánják ingyen a román vért. Nézzetek Besszarábia felé, jusson eszetekbe a *hazug sürgöny*, **Plevna**, **Rakova**, **Smardan** és **Viddin**. És ti többi balkáni államok, **Bulgária**, **Görögország** is gondoljatok erre.

**OLVASSA EZEN
OLCSÓ ÁRAKAT**

és akkor bizton nálam vásárol:

14 kar. arany nyakláncok .	15.—	K-tól felj.
14 kar. arany férfiláncok .	26.—	" "
14 kar. aranygyűrű	6.—	" "
14 kar. arany férfiorák . .	80.—	" "
14 kar. arany nőiorák . . .	30.—	" "
14 kar. arany jegygyűrűk minden sulgyban		
Arany grammja 2 K, munkadíj .	3.—	K-tól felj.
Finom tulaórák	6.80	" "
Ezüst karórák	10.—	" "
14 kar. arany karórák . . .	40.—	" "
Pontosan szabályozott éb- resztő órák	3.60	" "

Ingaórák mindennemű tokban állandóan vaktáron

Bármily **K1-80** ha :-:
órajavítás **K1-80** törött is

Egyéb ékszerjavítások és átalakítások,
gyűrűs kövek beétele **IGEN OLCSÓN.**

FISCHER K.

≡ ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ ≡

SZEGED, KÁRÁSZ-U. 14.

(Ungár-Mayer-palota.) Korzó-kávéház mellett.

Emberbaráti munka.

(Saját tudósítónktól.) Ha egy fél tucat varrógépre rá lehetne fogni, hogy zajtalanul működik, akkor joggal lehetne mondani, hogy a szegedi *feministák* foglalkoztató műhelyében (**Kálvária-utca** 1.) zajtalan, de annál eredményesebb munka folyik. A viaszkos vászonnal borított ebédlő-asztalok csaknem megrokkannak a részben már kijavított, részben még javításra váró fehérneműek terüje alatt. Lázás sietséggel zakatolnak a varrógépek, hogy sebesült katonáink minél előbb tiszta fehérneműhöz juthassanak. Feminista nők intézkednek, rendezkednek, tesznek-vesznek, kenyérkereső nélkül maradt asszonyok a *feministák* jóvoltából és gondosságából megkeresik a maguk és gyermekeik számára a mindennapi betevő falatot. S így ez a munka kettős célt szolgál: kenyeret ad sok itthonmaradt családnak ugyanakkor, amikor sebesültjeinknek emberbaráti, hazafias szolgálatot tesz. Dicséret ezért az életrevaló ötletért a *feministák* intézőinek, kiknek a neve itt a **tol-
lam** hegyén, ámde leírnom nem szabad, mert ezt tiltja az ő női, bocsánat: az ő feminista büszkeségük és öntudatuk. Nem a hű szereplési viselkedés állította őket annak a sok-szerű emberbaráti munkának a szolgálatába, melyet önként vállaltak, hanem megteszik, mert úgy érzik, hogy a mai nehéz időben ez a kötelességük.

Mikor ránk szakadtak a megpróbáltatás napjai, ők nem ülészttek, nem tanakodtak és ami a fő, nem tétováztak egy percig sem, hanem mindjárt a tettek mezejére léptek.

A fent említett munkássággal azonban távolról sem merült ki az ő tevékenységük. Asszonyi leleményességgel férfiasan cselekedtek. *Munkaközvetítőjüket* átvette ugyan a társadalmi úton megalakult ad hoc munkaközvetítő bizottság, de az adminisztráció most is az ő kezükben maradt. Addig is, míg ők közvetítették a munkaalkalmakat, 841 munkát kereső közül 405-öt juttattak kenyérhez. *Gyakorlati tanácsadójuk* naponta 5—7-ig működik, ahol a segélykérési és gyermekvédelmi ügyekben adnak az érdeklődőknek útmutatást. A női lélek finomságának bájos megnyilatkozása, hogy a hadba vonultak irni-olvasni nem tudó itthon maradottjainak a levelezését intézik, megírják a leveleiket, az érkező leveleket pedig elolvassák nekik. Mennyire szükség van erre, annak bizonyossága, hogy még a közeli falvakból is jönnek asszonyok, akik igénybe veszik szolgálataikat.

Vállalták két *waggon tarhonyának* a készíttetését, mely a katonaságnak lesz szállítandó. Nem üzleti nyereszskedés ez, hisz önköltségi áron kapja ezt majd a katonaság, hanem egy kiváló *munkaalkalomnak* a megragadása ez ebben az amúgy is munkaalkalomban szegény időben.

Tekintettel azokra, akik a szóbeli kérést röstellik, lehetővé tették, hogy az ilyenek *írásbeli úton* terjeszthessék elő kérelmeiket akként, hogy az egyesületi helyiségek *kapubejárata alatt levélszekrényt* helyeztek el.

*Azoknak, akik *kosztos deák*ok elvállalása által akarnak keresethez jutni, diákokat közvetítenek.

Ezek a *feministák* *alkalmi programjának* csak a legfőbb pontjai. Sajnáljuk, hogy lapunk szűkre szabott kereteiben nincs elég helyünk, hogy gazdag programjuknak minden egyes részletére kiterjeszkedhessünk. Nem is a dicsérés a célunk e sorokkal, inkább azt óhajtjuk elérni, hogy a nagyközönség figyelmét felhívjuk a *feministák* igazán érdemes, önzetlen és minden hivalkodástól ment munkásságára azzal a kérésünkkel, hogy a közönség is oly szívesen támogassa a *feministákat* az ő közhasznú működésükben, amilyen szívesen, lelkesedéssel és körültekintéssel végzik az ő munkájukat.

Meg vagyunk róla győződve, hogy mindazok, akik akár közvetlenül, akár közvetve ez úton szereztek és szereznek tudomást a szegedi *feministák* eléggé meg nem becsül-